

08/231-133/ПР
31.01.2024

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ IX СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

№ _____

ПРОЄКТ

**Про звернення Київської міської ради до
Міністерства культури та інформаційної
політики України щодо невідкладного
вжиття заходів стосовно перейменування
Національної музичної академії України
імені П. І. Чайковського**

Відповідно до статті 11 Конституції України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України - місто-герой Київ», «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» з метою ліквідації символіки російської імперської політики і захисту українського культурного та інформаційного простору Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Міністерства культури та інформаційної політики України щодо невідкладного вжиття заходів стосовно перейменування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, що додається.
2. Оприлюднити це рішення Київської міської ради у спосіб, визначений чинним законодавством.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування та зовнішніх зв'язків.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОДАННЯ:

Постійна комісія Київської міської ради
з питань культури, туризму та
суспільних комунікацій
Голова

Вікторія МУХА

Секретар

Володимир АНДРУСИШИН

ПОГОДЖЕНО:

Постійна комісія Київської міської ради
з питань місцевого самоврядування
та зовнішніх зв'язків
Голова

Юлія ЯРМОЛЕНКО

Секретар

Ігор ХАЦЕВИЧ

Начальник управління
правового забезпечення
діяльності Київської міської ради

Валентина ПОЛОЖИШНИК

**Звернення Київської міської ради до
Міністерства культури та інформаційної політики України
щодо невідкладного вжиття заходів стосовно
перейменування Національної музичної академії України
імені П. І. Чайковського**

Депутати Київської міської ради та представники територіальної громади міста Києва висловлюють глибоку стурбованість стосовно того, що до сьогодні, коли ведеться розв'язана російською федерацією повномасштабна агресивна війна проти України, один із провідних державних закладів вищої освіти - Національна музична академія України імені П. І. Чайковського носить ім'я російського композитора.

На превеликий жаль, трудовий колектив Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського не дійшов згоди та не ухвалив відповідного рішення про відмову від імені Петра Чайковського у назві зазначеного закладу вищої освіти. Ситуація, що склалася, викликала протести студентів та незгоду викладацького складу. Так, студенти та випускники Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського 20.06.2022 направили відкритий лист до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, Міністра культури та інформаційної політики України, ректора Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, в якому висловили свою громадянську позицію щодо необхідності виключення імені Петра Чайковського, якого світова музична спільнота вважає російським, із назви зазначеного навчального закладу. Протягом 2023 року з Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського звільнилися професорка кафедри світової музики Олена Корчова; професор, Народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, головний диригент і художній керівник Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України, член-кореспондент Національної академії наук України Володимир Сіренко; відома композиторка-експериментаторка, авторка музики до фільмів «Мамай», «Поводир», «Жива ватра» Алла Загайкевич; професор, музикознавець Юрій Чекан.

Відповідно до фахового висновку Експертної комісії Українського інституту національної пам'яті з питань визначення належності об'єктів до символіки російської імперської політики від 29.11.2023 назва Національна музична академія України імені П. І. Чайковського відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» містить символіку російської імперської політики, а подальше функціонування цієї назви з використанням імені П. І. Чайковського є пропагандою російської імперської політики. Чайковський Петро Ілліч (1840–1893) – визначний російський композитор, яскравий представник музичного романтизму, педагог, диригент та музичний критик.

Народився у Воткінську Вятської губернії Російської імперії. За етнічним походженням П. І. Чайковський має російське, українське, французьке та німецьке коріння. Більшу частину життя П. І. Чайковський провів у Росії і його становлення як особистості відбувалося в російському середовищі. Під час написання вокальних творів П. І. Чайковський віддавав перевагу російським літературним джерелам: усі опери, кантати та переважна більшість камерно-вокальної музики складені саме на російські тексти. Це стосується і вокальної музики П. І. Чайковського, написаної на вірші Т. Г. Шевченка. Насправді композитор не звертався до оригінальних текстів українського поета, а використовував російські переклади. Національна самоідентифікація П. І. Чайковського яскраво засвідчена в його листі до Надії фон Мекк: «Стосовно російського елемента в моїй музиці, тобто споріднених із народною піснею прийомів у мелодії та гармонії, то це стається внаслідок того, що я виріс на периферії, з ранніх дитячих років перейнявся незбагненною красою характерних рис російської народної музики, що я неймовірно люблю російський елемент у всіх його проявах, що, одним словом, я росіянин у цілковитому розумінні цього слова». На сьогодні ім'ям композитора названо провідні заклади культури та музичні події держави-агресора російської федерації:

- Московську державну консерваторію імені П. І. Чайковського (з 1940 р.);
- Большой симфонічний оркестр імені П. І. Чайковського (з 1993 р.);
- Концертну залу імені П. І. Чайковського Московської філармонії;
- Міжнародний конкурс імені П. І. Чайковського (проводиться з 1958 року з періодичністю раз на чотири роки).

П. І. Чайковський наразі є чи не найвідомішим у світі російським композитором, символом російської культури та культурним маркером «русского міра».

Припущення про пряму роль Петра Чайковського в заснуванні Київської консерваторії, яка стала попередницею Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, є безпідставним, оскільки вона була заснована у 1913 році, через двадцять років після смерті композитора. До 1913 року в Києві існувало музичне училище, засноване 18 січня 1868 року, правонаступницею якого стала Київська муніципальна академія музики ім. Р. М. Глієра. Присвоєння Київській консерваторії імені Петра Чайковського відбулося через окупацію України росією та знищення Української Народної Республіки, що дало змогу створити російську колоніальну адміністрацію в умовах Української Радянської Соціалістичної Республіки. У 1940 році, під час відзначення 100-річного ювілею Петра Чайковського, Київська державна консерваторія отримала ім'я російського композитора з політичних мотивів.

Зважаючи на зазначене та завершальний етап процесу дерусифікації в місті Києві на виконання вимог Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімів» існує нагальна потреба у вирішенні питання щодо якнайшвидшого виключення імені П. І. Чайковського, яке є символікою російської імперської політики, з назви Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.

Враховуючи вищевикладене, Київська міська рада звертається з проханням невідкладно вжити відповідних заходів стосовно перейменування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту рішення Київської міської ради
«Про звернення Київської міської ради до Міністерства культури та інформаційної політики України щодо невідкладного вжиття заходів стосовно перейменування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського»

1. Опис проблем, для вирішення яких підготовлено проєкт рішення Київради, обґрунтування відповідності та достатності передбачених у проєкті рішення Київради механізмів і способів вирішення існуючих проблем, а також актуальності цих проблем для територіальної громади міста Києва.

Підставами для розроблення цього проєкту рішення є вимоги Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії».

Відповідно до фахового висновку Експертної комісії Українського інституту національної пам'яті з питань визначення належності об'єктів до символіки російської імперської політики назва Національна музична академія України імені П. І. Чайковського відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» містить символіку російської імперської політики, а подальше функціонування цієї назви з використанням імені П.І. Чайковського є пропагандою російської імперської політики. Зважаючи на завершальний етап процесу дерусифікації в місті Києві на виконання вимог Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» існує нагальна потреба у вирішенні питання щодо якнайшвидшого виключення імені П. І. Чайковського, яке є символікою російської імперської політики, з назви Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Трудовий колектив Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського не ухвалив відповідного рішення. З огляду на ситуацію, що склалася, Київська міська рада звертається до Міністерства культури та інформаційної політики України щодо невідкладного вжиття заходів стосовно перейменування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.

2. Правове обґрунтування необхідності прийняття рішення Київради (із посиланням на конкретні положення нормативно-правових актів, на підставі й на виконання яких підготовлено проєкт рішення Київради).

Проєкт рішення розроблено відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України - місто-герой Київ», «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії».

3. Опис цілей і завдань, основних положень проєкту рішення Київради, а також очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків для територіальної громади міста Києва від прийняття запропонованого проєкту рішення Київради.

Проект рішення Київської міської ради підготовлено з метою належного виконання вимог Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», а саме невідкладного вжиття відповідних заходів Міністерством культури та інформаційної політики України стосовно перейменування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, що сприятиме припиненню пропаганди російської імперської політики.

Проект рішення передбачає направлення відповідного звернення до Міністерства культури та інформаційної політики України, а також оприлюднення прийнятого рішення Київської міської ради у встановленому законодавством України порядку.

4. Фінансово-економічне обґрунтування та пропозиції щодо джерел покриття цих витрат.

Прийняття цього рішення не потребує додаткового фінансування з бюджету міста Києва, не впливає безпосередньо на показники дохідної частини бюджету міста Києва.

5. Інформація про те, чи містить проект рішення інформацію з обмеженим доступом у розумінні статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Проект не містить інформацію з обмеженим доступом у розумінні статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

6. Інформація про те, чи стосується проект рішення прав і соціальної захищеності осіб з інвалідністю та який вплив він матиме на життєдіяльність цієї категорії.

Зазначений проект рішення не стосується прав і соціальної захищеності осіб з інвалідністю та не має впливу на життєдіяльність цієї категорії.

7. Прізвище або назву суб'єкта подання, прізвище, посаду, контактні дані доповідача проекту рішення Київської міської ради на пленарному засіданні та особи, відповідальної за супроводження проекту рішення Київської міської ради.

Суб'єктом подання проекту рішення Київської міської ради є постійна комісія Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій.

Доповідач на пленарному засіданні Київської міської ради та особа, відповідальна за супроводження даного проекту рішення – голова постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій Вікторія МУХА (202-73-05).

Голова постійної комісії
Київської міської ради з питань
культури, туризму та
суспільних комунікацій

Вікторія МУХА

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

ІХ СКЛИКАННЯ

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ
ТА СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

вул. Хрещатик, 36, м. Київ, 01044

тел./факс: (044) 202-73-05, (044) 202-72-25

31.01.2024 № 08/292-034

Витяг з протоколу № 4/71
чергового засідання постійної комісії Київської міської ради
з питань культури, туризму та суспільних комунікацій (далі – Комісія)

від 31.01.2024

Місце проведення: Київська міська рада, м. Київ, вул. Хрещатик, 36, к. 1021
(10-й поверх), початок засідання – 09.30.

Склад Комісії: 3 депутати Київської міської ради:
МУХА Вікторія Вячеславівна – голова Комісії;
БОГАТОВ Костянтин Володимирович – заступник голови Комісії;
АНДРУСИШИН Володимир Йосифович – секретар Комісії.

Присутні: 3 депутати Київської міської ради, члени Комісії:
МУХА Вікторія Вячеславівна – голова Комісії;
БОГАТОВ Костянтин Володимирович – заступник голови Комісії;
АНДРУСИШИН Володимир Йосифович – секретар Комісії (у режимі онлайн на
базі відеоконференції Microsoft Teams).

Порядок денний:

3. Про розгляд Фахового висновку Українського інституту національної пам'яті від 29.11.2023 щодо належності назви Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського до символіки російської імперської політики.

Розгляд (обговорення) питань порядку денного:

3. Про розгляд Фахового висновку Українського інституту національної пам'яті від 29.11.2023 щодо належності назви Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського до символіки російської імперської політики.

СЛУХАЛИ: МУХУ В. В., головуєчу на засіданні, про Фаховий висновок Українського інституту національної пам'яті від 29.11.2023 щодо належності назви Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського до символіки російської імперської політики. Поінформувала, що відповідно до зазначеного фахового висновку Національна музична академія України імені П. І. Чайковського містить символіку російської імперської політики, а подальше функціонування цієї назви з використанням імені П.І. Чайковського є пропагандою російської імперської політики. Зважаючи на завершальний етап процесу дерусифікації в місті Києві існує нагальна потреба у вирішенні питання щодо якнайшвидшого виключення імені П. І. Чайковського, яке є символікою російської імперської політики, з назви Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Враховуючи те, що трудовий колектив академії не дійшов згоди та не ухвалив відповідного рішення, а також протести студентів і викладачів, викликані такою ситуацією, пропонується звернутися до Міністерства культури та інформаційної політики, як органу управління, щодо невідкладного вжиття заходів стосовно перейменування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.

ВИРІШИЛИ: Комісії підготувати проект рішення Київської міської ради про звернення Київської міської ради до Міністерства культури та інформаційної політики України щодо невідкладного вжиття заходів стосовно перейменування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського та вжити організаційно-правових заходів щодо розгляду його на найближчому пленарному засіданні сесії Київської міської ради.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» – 3, «проти» – 0, «утрималось» – 0, «не голосували» – 0.

Рішення прийнято.

Голова Комісії

Вікторія МУХА